

Retten i Koldings DOM - 10. maj 2021 - 3-1147/2021 - 3700-71282-00010-20

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte*, født marts 1989

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 15. februar 2021.

Tiltalte er tiltalt for overtrædelse af

1a.

straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt. jf. t. pkt., jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bilag 1, liste B, nr. 257,

ved i perioden fra den 1. juli 2017 til den 6. juli 2020 ad flere omgange at have indført ikke under 28.600 stk. 80 mg. oxygesic piller og 28.000 stk. 20 mg. oxygesic piller fra Tyskland til Danmark og besiddet disse, i det væsentligste med henblik på videreoverdragelse til et større antal personer i Danmark, herunder Fredericia, eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder.

1b.

straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt. jf. 1. pkt., jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bilag 1, liste B, nr. 257,

ved den 6. juli 2020 ca. kl. 12.55 på Snoghøj Landevej i Fredericia, at have besiddet 21 stk. 80 mg. oxycontin piller, 76 stk. 20 mg. oxycontin piller og 10 stk. 10 mg. oxycontin piller i det væsentligste med henblik på videreoverdragelse til et større antal personer i Danmark, herunder Fredericia, eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder.

2.

straffelovens § 119, stk. 1 og § 121,

ved den 1. november 2020 ca. kl. 15.15 i Kolding Arrest, Tingvejen 1-3 i Kolding, med hån, skældsord eller anden fornærmelig tiltale, samt med trussel om vold, at have overfaldt fængselsbetjent *Forurettede*, idet tiltalte udtalte: "bøsserøv", "det her kommer til at gå ud over din kone og din fars pik", "jeg kommer snart ud herfra, og så kan du vente dig", "'bare vent til jeg kommer ud, så skal jeg nok finde dig. Jeg glemmer dig aldrig *Forurettede*", samt "bøsse", "fisse" og lignende.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har i medfør af straffelovens § 75, stk. 2, endeligt påstået konfiskation af følgende:

- 1128 stk. 80 mg. oxygesic piller, (forhold 1a)
- 1002 stk. 20 mg. oxygesic piller, (forhold 1a)
- 30 recepter (forhold 1a)
- 21 stk. 80 mg. oxygesic piller, (forhold 1b)
- 76 stk. 20 mg. oxygesic piller, (forhold 1b)
- 10 stk. 10 mg. Targin piller, (forhold 1b)

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af tiltalte *Tiltalte* og af vidnerne på *Vidne1, Vidne2, Vidne3, Vidne4, Vidne5, Vidne6, Dr. Med. Vidne7, Dr. Med. Vidne8, myndighedsperson Forurettede* og myndighedsperson *Vidne9*.

[FORKLARINGER UDELAGT]

Sagens oplysninger

Af skatteoplysninger for tiltalte fremgår, at han har haft følgende skattepligtige indkomster for årene 2017, 2018 og 2020: 179.901 kr., 172.031 kr. og 181.247 kr.

Virksomhed1 har oplyst, at tiltalte i perioden 23. august 2016 til den 5. juli 2020 har haft et samlet tab på 205.180 kr. ved online spil på sin spilkonto hos *Virksomhed1*.

I forbindelse med ransagning af tiltaltes bil den 6. juli 2020 blev der blandt andet fundet: 14 x 80 mg Oxycontin tabletter, 64 x 20 mg Oxycontin tabletter og 7 x 80 mg. 10 x 10 mg og 12 x 20 mg Oxycontin tabletter under bagsædet, samt 1.100 stk. 80 mg Oxygesic tabletter, 1.000 stk. 20 mg Oxygesic tabletter og 30 recepter på oxycontin i bagagerummet skjult bag beklædningen ved højre baglygte.

Ved en efterfølgende ransagning af tiltaltes bopæl samme dag blev der ikke fundet noget af interesse for sagen.

Der har endvidere været fremlagt et kontoudtog for tiltaltes konto for perioden 12. juli 2019 til 7. juli 2020. Tiltalte har ikke bestridt anklagemyndighedens oplysning om, at det højeste indestående på kontoen i perioden er på ca. 13.000 kr.

Styrelsen for Patientsikkerhed og Lægemiddelstyrelsen har den 17. august 2020 oplyst, at tiltalte senest i februar 2016 har søgt om refusion i forbindelse med medicin indkøbt i udlandet.

Ud fra historiske teleoplysninger ses, at tiltalte den 20. februar 2020, 31. marts 2020 og 22. juni 2020 ringede til læger og apoteker i Tyskland, og at han efterfølgende ringede og/eller sendte sms-besked til *Person1*.

Det fremgår yderligere af skrivelse af 12. august 2020 fra tiltaltes læge siden maj 2018, at tiltalte kun er set sparsomt, og at lægen ikke er bekendt med, at tiltalte behandles med stærk morfika.

Tiltalte blev tilset af en læge i Kolding Arrest den 8. juli 2020. Af journalnotatet fremgår blandt andet, at lægen vurderede, at tiltalte ikke var svært abstinent.

Af materiale, som politiet har modtaget fra Fredericia Misbrugscenter fremgår, at tiltalte kun har været tilknyttet centeret i perioden 5. oktober 2016 til 21. februar 2017.

Af retskemisk udtalelse af 1. september 2020 fremgår følgende:

" ...

Spørgsmål

Der ønske en udtalelse om den samlede mængde Oxycodon og hvorvidt denne mængde kan sidestilles med et andel kendt narkotika såsom morphin eller heroin og helst både morphin og heroin, hvor der foreligger retspraksis.

(...)

Oxycodon er et opioid, der virker på samme måde som morphin og heroin. Oxycodon anvendes til stærke smerter. Når oxycodon anvendes som smertestillende regnes det for at være 1,3 - 1,5 gange stærkere end morphin. Heroin regnes i smertestillende doser for at være 2 eller gange stærkere end morphin. Ud fra delte kan 103.200 mg oxycodon således groft regnes for at svare til mellem ca. 130.000 og ca. 150.000 mg morphin og mellem ca. 43.000 og ca. 75.000 mg heroin. Disse estimerer vedrører antallet af mg rent oxycodon, morphin og heroin. Renheden af f.eks. heroin kan variere på gadeplan.

Spørgsmål

Der ønskes en farmakologisk udtalelse om farligheden af den samlede beslaglagte mængde Oxycodon, samt hvorvidt, at sigtedes oplyste daglige forbrug er muligt uden forgiftning. Sigtede har til retsbogen forklaret, at han indtager 6 stk. 80 mg og 20 stk. 20 mg oxycondon (i alt 880 mg oxycodon)

4-5 gange dagligt (3.520-4.400 mg oxycodon) og har gjort dette i en årrække for at retfærdiggøre sit forbrug og indførelsen af den store mængde piller i forbindelse med hans anholdelse.

SVAR: Oxycodon har misbrugspotentiale, og brug af stoffet kan medføre afhængighed. Ved daglig brug opstår der tilvænning, hvilket vil sige, at der skal anvendes en tiltagende højere dosis for at opnå samme effekt. Ved brat ophør med fast oxycodonbehandling kan der ses abstinenssymptomer, specielt ved langvarig behandling og ved høje doser. Ved overdosering med oxycodon ses hæmning af centralnervesystemet og vejrtrækningen, hvilket kan medføre vejrtrækningsstop og død. Hos utilvænnete kan 60 mg eller mere forårsage livstruende forgiftninger, men dødelig dosis afhænger i høj grad af brugerens grad af tilvænning.

Oxycodon doseres individuelt og afhængig af formålet med behandlingen. Ved ikke-cancerrelaterede smerter er dosis normalvis op til 40 mg pr. dag, mens 80-120 mg pr. dag kan gives til stærke cancerrelaterede smerter.

Hos nogle cancerpatienter kan doser på op til 400 mg pr. dag være nødvendige. Den aktuelle sags angivne daglige dosis er dermed mange gange højere end almindelige behandlingsdoser. På grund af oxycodons evne til at medføre tilvænning., kan det dog ikke helt udelukkes, at det er muligt for en udtalt tilvænnet bruger at oxycodon indtag af den angivne størrelsesorden vil normalt skulle nedtrappes over flere måneder for at undgå abstinenssymptomer, som bl.a. kan omfatte gaben, udvidede pupiller, tåre- og næseflåd, rysten, sveden, angst, ophidselse, kramper, søvnløshed og muskelsmerter.

..."

Af retskemisk udtalelse af 27. november 2020 fremgår følgende:

" ...

21600 stk. Oxygesic akut 20 mg.

21800 stk. Oxygesic 80 mg Retardtabletten.

Der ønskes en udregning af hvad dette antal tabletter svarer til i ren heroin såvel som heroin på gadeplan.

Svar.

I følge "Narkotika på Gadeplan 2019. Rapport til Sundhedsstyrelsen. De Retskemiske Afdelinger i Danmark", har heroinchlorid til salg på gadeplan en gennemsnitning renhed på 42%.

Det oplyste antal tabletter indeholdende oxycodon svarer til 2176 gren oxycodon. Denne mængde oxycodon ville svare til mellem 907-1581 g ren heroin. Hvis denne mængde rene heroin fortyndes, vil dette svare til 2159-3765 g heroin af en renhed på 42 %.

..."

Personlige oplysninger

Tiltalte er straffet for bedrageri med 250 dagbøder a 10 euro ved afgørelse af 18. oktober 2019 ved Amtsgericht Flensburg.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han har en kæreste. De har to mindreårige børn sammen. Han har haft helbredsproblemer siden 2012 og har svært ved at lave fysisk arbejde. Han stod for at skulle på smerteklinik og derefter i arbejdsprøvning, da han blev anholdt. Han havde lidt piller på sig, som han kunne tage det første døgn. Han fik abstinenser på dag 2. Han får fortsat substitutionsmedicin i form af metadon. Han vil helst trappes ud af sit medicinforbrug og vil gå i behandling.

Tiltalte har under denne sag været frihedsberøvet fra den 6. juli 2020 og er fortsat varetægtsfængslet.

Rettens begrundelse og afgørelse

Forhold 1a

Tiltalte har ikke bestridt at have fået udstedt de recepter, som han var i besiddelse af ved anholdelsen. Hver enkelt recept lyder som minimum på 200 piller a 80 mg og 200 piller a 20 mg. Ud fra lægerne *Vidne7s* og *Vidne8s* forklaringer, herunder deres forklaringer til det tyske politi, lægger retten til grund, at tiltalte har fået udstedt i alt 104 recepter på samlet 28.000 stk. 20 mg oxygesic og 28.600 stk. 80 mg oxygesic piller.

Tiltalte har forklaret, at han ikke altid indløste recepten fuldt ud, hvilket ubestridt er muligt. Henset til at tiltalte ikke har oplyst dette til de tyske læger, uanset lægen *Vidne7* har påpeget, at han tog for store mængder, og til hyppigheden af tiltaltes turene til læger og apoteker i Tyskland, tilsidesætter retten tiltaltes forklaring herom. Retten lægger herefter til grund, at tiltalte har købt og indført piller i det omfang, der fremgår af tiltalen.

På baggrund af de lægelige udtalelser finder retten det meget usandsynligt, at en misbruger af oxycontin kan indtage så store mængder, som han har oplyst, at han gjorde. Tiltalte fremstod ifølge arrestlægen ikke svært abstinert, han har givet skiftende forklaringer om sit forbrug og har i mindst tre tilfælde ringet til en kendt misbruger af oxycontin, umiddelbart efter han havde hentet medicinen. Når dette sammenholdes med oplysningerne om tiltaltes økonomiske forhold, og det forhold at han ikke siden 2016 har søgt om refusion af udgifterne til medicinindkøbet, finder retten det bevist, at pillerne i det væsentligste er indført med henblik på videreoverdragelse til et større antal personer.

Under disse omstændigheder er indførslen ikke omfattet af bekendtgørelse om privates indførsel af lægemidler, og tiltalte er herefter skyldig.

Forhold 1b

Efter genoptællingen af stofferne, som blev fundet i tiltaltes bil, har anklagemyndigheden alene påstået domfældelse for besiddelse af 10 stk. 10 mg piller, dog af mærket Targin. Pillerne blev fundet ved ransagningen af tiltaltes bil og indeholder i øvrigt samme virksomme stof, som Oxygesic. Ændringen af pillernes navn er en biomstændighed, som ikke påvirker tiltaltes adgang til fyldestgørende forsvar, jf. retsplejelovens § 883. stk. 4. Herefter, og af de grunde, der er anført under forhold 1 a, er tiltalte skyldig i det nævnte omfang.

Forhold 2

Efter fængselsbetjent *Forurettedes* troværdige vidneforklaring, som støttes af vidnet fængselsbetjent *Vidne9s* forklaring, er det trods tiltaltes forklaring bevist, at tiltalte er skyldig, idet der dog ikke er ført bevis for, at han har udtalt "fisse" og "jeg glemmer dig aldrig, *Forurettede*". Tiltalte er herefter skyldig i det nævnte omfang.

Strafudmålingen

Straffen fastsættes til fængsel i 4 år, jf. straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt. jf. 1. pkt., jf. lov om euforiserende stoffer § 3. stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bilag 1, liste B, nr. 257, samt straffelovens § 119, stk. 1, og § 121, jf. til dels straffelovens § 89.

Retten har efter de retskemiske erklæringer lagt til grund, at den samlede mængde af oxycontin vil svare til mere end 1 kg ren heroin. Retten har ikke fundet anledning til at omregne mængden, således at denne svarer til heroin med en renhed på 42 procent, idet pillerne ikke kan fortyndes, men handles og indtages, som de er.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på mængden og arten, herunder farligheden, af stoffet, på gerningsperiodens længde, samt på at en del af pillerne har været til eget forbrug.

Konfiskation

Retten tager påstanden om konfiskation til følge som bestemt nedenfor, jf. straffelovens § 15, stk. 2.

Thi kendes for ret:

Tiltalte, *Tiltalte*, skal straffes med fængsel i 4 år.

Hos tiltalte konfiskeres:

- 1128 stk. 80 mg. oxygesic piller, (forhold 1a)
- 1002 stk. 20 mg. oxygesic piller, (forhold 1a)
- 30 recepter (forhold 1a)
- 21 stk. 80 mg. oxygesic piller, (forhold 1b)

- 76 stk. 20 mg. oxygesic piller, (forhold 1b)
- 10 stk. 10 mg. Targin piller, (forhold 1b)

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

.....

Vestre Landsrets 6. afdelings DOM - 4. oktober 2022 - S-1143-21

(dommerne Jon Esben Hvam, Anders Raagaard og Mikkel Bensby Nøhr (kst.) med domsmænd)

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte*, født marts 1989, (advokat Jesper Gad, Fredericia)

Retten i Kolding har den 10. maj 2021 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 3-1147/2021).

Påstande

Tiltalte, *Tiltalte*, har påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpeelse.

Supplerende oplysninger

Af en retskemisk udtalelse af 9. december 2021 fra Institut for Retsmedicin ved Aarhus Universitet fremgår bl.a.:

”Spørgsmål

Statsadvokaten i Viborg Landsretten ønsker en supplerende udtalelse.

1. I forbindelse med forelæggelsen skal jeg anmode om, at Institut for Retsmedicin forespørges til oxycodons anvendelsesmuligheder, euforiserende virkning og skadelige egenskaber/ farlighed (risikoprofil).

2. Derudover skal jeg anmode om, at Institut for Retsmedicin forespørges til, hvorvidt oxycodon kan sidestilles med kendte lægemidler (fx rivotril, benzodiazepin etc) og/eller narkotiske stoffer (fx kokain, heroin og amfetamin etc.).

3. I bekræftende fald bedes Institut for Retsmedicin præcisere, hvordan de nævnte lægemidler og/eller narkotiske stoffer kan sidestilles med det virksomme middel oxycodon, herunder i forhold til deres anvendelsesmuligheder, euforiserende virkninger og skadelige egenskaber/farlighed (risikoprofil). Institut for Retsmedicin bedes herefter oplyse, hvilket af de nævnte lægemidler og/eller narkotiske stoffer der efter instituttets vurdering i videst muligt omfang kan sidestilles med det virksomme middel oxycodon i forhold til den oplyste risikoprofil.

4. Derudover bedes Institut for Retsmedicin oplyse, hvorvidt det efter instituttets opfattelse har betydning for den oplyste risikoprofil, at et "almindeligt" narkotisk stof sælges på gadeplan, uden at der eksisterer garantier for blandingsforhold og eventuelle tilsætningsstoffer.

5. Endelig bedes Institut for Retsmedicin oplyse, hvorvidt sagen i øvrigt giver anledning til bemærkninger.

Svar

1. Oxycodon anvendes til behandling af stærke smerter, der kun kan kontrolleres tilstrækkeligt med opioider. Eufori og afhængighed er registreret som en bivirkning, der forekommer hos 0,1-1 % af personer, som anvender lægeordineret oxycodon mod smerter. Den euforiserende virkning er dosisafhængig og kan opnås ved rekreativt brug af tilstrækkeligt høje doser. Den dosis, der er skal til, for at opnå eufori, er bl.a. afhængig af brugerens grad af tilvænning til stoffet og måden, det indtages på. Ved regelmæssigt brug kan der opstå fysisk og psykisk afhængighed af stoffet. Ved brat ophør med brugen er der risiko for udvikling af abstinenssymptomer. Risikoen er større jo længere tid, og jo højere doser, der er brugt. Andre skadelige virkninger ved brug af oxycodon er bl.a. nedsat evne til at føre køretøj, bevidsthedssvækkelse, angst, forvirring, tankeforstyrrelser, svimmelhed, søvnighed, sammentrækning af pupillerne, lavt blodtryk, hæmning af svælgreflekser og hæmning af vejtrækningen. Specielt bevidsthedssvækkelsen, hæmningen af svælgreflekserne og hæmningen af vejtrækningen er farligt, da dette kan forårsage død som følge af vejtrækningsstop, coma og/eller fejlsynkning af maveindhold til luftvejene. Risikoen for dødelig forgiftning med oxycodon afhænger bl.a. af dosis, indtagelsesmåde, brugerens tilvænningsgrad, helbredstilstand og samtidig brug af andre lægemidler eller alkohol.

2. Ja, oxycodon kan sidestilles med andre opioider, der anvendes som smertestillende behandling.

Oxycodons virkningsmekanisme adskiller sig fra benzodiazepinernes, inklusiv Rivotril, der virker på de såkaldte GABA-receptorer i centralnervesystemet, og cocain og amfetamin, der virker stimulerende på centralnervesystemet ved at øge niveauerne af dopamin, serotonin og noradrenalin. Institut for Retsmedicin finder det derfor ikke oplagt, at sammenligne oxycodon med benzodiazepiner, cocain og amfetamin, da de tilhører forskellige klasser af stoffer. Heroin er ligesom oxycodon et opioid, men heroin anvendes alene som illegalt rusmiddel og ikke længere til smertebehandling pga et højt misbrugspotentiale. Institut for Retsmedicin finder det derfor også mindre oplagt at sammenligne oxycodon med heroin.

3. Oxycodon tilhører stofgruppen opioider, der også omfatter bl.a. heroin, morfin, fentanyl, methadon. Heraf er morfin, fentanyl og methadon godkendte lægemidler, mens heroin som ovenfor nævnt alene anvendes rekreativt. Alle opioider udøver deres effekt via opioidreceptorer i bl.a. centralnervesystemet og kan sidestilles i kraft af, at de har den samme virkningsmekanisme og effekt på kroppens funktioner. Dog er der blandt opioiderne forskel på, hvor stor en dosis, der skal til for at

opnå samme smertestillende effekt. Der er også forskel på, hvor hurtigt de forskellige opioider opnår den maksimale koncentration i blodet og i centralnervesystemet, hvilket kan have betydning for, hvor nemt den euforiske effekt opstår, idet en hurtigere opnået og højere maksimal koncentration i centralnervesystemet synes at være associeret til en stærkere tendens til eufori. Heroin optages hurtigt i centralnervesystemet, hvor det omdannes til morfin, og dette kan forklare det udtalte afhængighedspotentiale, heroin er kendt for at have. Oxycodon findes som almindelige tabletter, hvor oxycodon optages i blodet, så snart tabletten er opløst i maveindholdet. Desuden findes oxycodon som såkaldt depottablet, som frigiver stoffet over længere tid i tarmen. Herved opnås den maksimale koncentration langsommere, og den maksimale koncentration bliver lavere, hvilket kan tænkes at nedsætte risikoen for eufori og udvikling af afhængighed. Hvis depottabletten knuses eller tygges, ødelægges depotfunktionen dog, og man kan opnå en hurtigere og stærkere effekt.

Da både oxycodon og morfin er opioider og har udbredt anvendelse som smertestillende behandling, er det Institut for Retsmedicins opfattelse, at oxycodon bedst kan sidestilles med morfin. Oxycodon regnes for at være 1,5 gange stærkere end morfin, når det kommer til den smertestillende effekt, og når stofferne indtages oralt som almindelige tabletter uden depotfunktion. Dvs. 5 mg oxycodon giver samme effekt som 7,5 mg morfin. Når man korrigerer for dette forhold er oxycodon og morfin lige effektive som lægeordineret smertebehandling. Med hensyn til den euforiserende virkning og afhængighedspotentiale, er der mindre undersøgelser, der tyder på, at oxycodon giver en bedre rus med færre dårligere effekter end morfin (Kilde: Wightman R, Perrone J, Portelli I, Nelson L. Likeability and abuse liability of commonly prescribed opioids. J Med Toxicol. 2012 Dec;8(4):335-40). Man kan dog ikke med sikkerhed sige, at misbrugspotentialet for oxycodon er større end for morfin. Både morfin og oxycodon kan give anledning til afhængighed, abstinenssymptomer og dødelige forgiftninger i tilstrækkeligt høje doser.

4. De fleste dødsfald, der skyldes overdosering med opioider, er i Danmark forårsaget af methadon, der ligesom oxycodon er et godkendt lægemiddel. Vi har ingen klar definition af "almindeligt" narkotisk stof, men anerkender, at der kan være særlige risici forbundet med at købe stoffer på gaden, som ikke har en myndighedsgodkendt varedeklaration. I Danmark er lægeordination og udlevering fra apotekerne af opioider underlagt særlig kontrol, og opioider er kun beregnet til medicinsk anvendelse efter gyldig lægeordineret recept. Anvendelse uden lægeanvisning er forbundet med helbreds-mæssige risici og risiko for overdosering, ligesom kvaliteten af et lægemiddel efter Institut for Retsmedicins opfattelse ikke kan garanteres, hvis det ikke er tilvejebragt via det gældende apotekssystem. På Institut for Retsmedicin har vi ikke kendskab til sikre holdepunkter for, at ikke-lægeordineret brug af et opioid som oxycodon er mere eller mindre risikabelt end ikke-lægeordineret brug af andre narkotiske stoffer.

5. Sagen giver ikke anledning til øvrige bemærkninger."

Af en retskemisk udtalelse af 10. juni 2022 fra Institut for Retsmedicin ved Aarhus Universitet fremgår bl.a.:

"Spørgsmål

Anklagemyndighedens Administrative Enhed, Sydøstjyllands Politi ønsker en supplerende udtalelse.

1) Hvilke narkotiske stoffer (fx kokain, heroin og amfetamin etc.) der efter instituttets vurdering i videst muligt omfang kan sidestilles med det virksomme middel oxycodon, herunder i forhold til den oplyste risiko- og farlighedsprofil.

2) Hvorvidt sagen i øvrigt giver Institut for Retsmedicin anledning til bemærkninger.

Svar

1) Som omtalt i svaret på spørgsmål 2 i vores rapport nr. ... d. 9.12.2021, er oxycodons virkningsmekanisme forskellig fra f.eks. kokains og amfetamins. Oxycodon og heroin tilhører begge stofgruppen opioider, har samme virkningsmekanisme og kan begge i tilstrækkeligt høje doser bl.a. give eufori, afhængighed, symptomer på forgiftning og dødelige forgiftninger.

Institut for Retsmedicins opfattelse er derfor, at blandt de nævnte misbrugsstoffer, kokain, heroin og amfetamin, kan oxycodon i videst muligt omfang sidestilles med heroin. Heroin regnes dog for at have større misbrugspotentiale end de opioider, som f.eks. oxycodon, der i dag anvendes til lægelig behandling af smerter. Dette er uddybet i svaret på spørgsmål 3 i rapport nr

2) Sagen giver ikke anledning til yderligere bemærkninger.”

Af en retskemisk udtalelse af 3. oktober 2022 fra Institut for Retsmedicin ved Aarhus Universitet fremgår bl.a.:

”Spørgsmål.

Sydøstjyllands Politi ønsker en supplerende udtalelse.

Ifølge Sydøstjyllands Politi har sigtede i Tyskland i alt hentet:

28000 stk. Oxygesic akut 20 mg.

28600 stk. Oxygesic 80 mg Retardtabletten.

Der ønskes en udregning af hvad dette antal tabletter svarer til i ren heroin såvel som heroin på gadeplan.

Svar.

Ifølge ”Narkotika på Gadeplan 2019, Rapport til Sundhedsstyrelsen, De Retskemiske Afdelinger i Danmark”, har heroinchlorid til salg på gadeplan en gennemsnitlig renhed på 42%.

Det oplyste antal tabletter indeholdende oxycodon svarer til 2848 g ren oxycodon. Denne mængde oxycodon ville svare til mellem 1187-2070 g ren heroin. Hvis denne mængde rene heroin fortyndes, vil dette svare til 2825-4928 g heroin af en renhed på 42 %.”

Sagen har af Anklagemyndigheden tre gange været forelagt for Retslægerådet, men Retslægerådet har ikke fundet det muligt at besvare de stillede spørgsmål.

Tiltalte er af relevans for sagen yderligere straffet ved:

- dom af 22. januar 2016 med betinget fængsel i 40 dage for overtrædelse af straffelovens § 164, stk. 1, § 290, stk. 1, og § 285, stk. 1, jf. § 276
- dom af 12. februar 2020 med en bøde på 3.500 kr. for overtrædelse af færdselsloven.

Det er oplyst, at dommen af 18. oktober 2019 fra Amtsgericht Flensburg omhandler misbrug af recepter vedrørende ordination af oxycodon.

Tiltalte har været frihedsberøvet fra den 6. juli 2020 til den 27. oktober 2021.

Forklaringer

Tiltalte og vidnerne politiassistent *Vidne1*, *Vidne2*, *Vidne3*, myndighedsperson *Vidne9*, Dr.med. *Vidne7* og myndighedsperson *Forurettede* har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans. Der er endvidere afgivet forklaring af *Person1*.

[FORKLARINGER UDELAGT]

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldspørgsmålet

Landsretten har den 27. oktober 2021 truffet afgørelse om skyldspørgsmålet og har i den forbindelse anført:

”Forhold 1a

Tiltalte har erkendt, at han i perioden fra den 1. juli 2017 til den 6. juli 2020 fik udstedt i alt 104 recepter fra tre læger i Tyskland, og at han vedrørende 50 af disse recepter – hvor der foreligger dokumentation for køb fra tyske apoteker – har foretaget køb af i alt 17.800 stk. Oxygesic á 80 mg og 17.200 stk. Oxygesic á 20 mg. Tiltalte har derimod vedrørende de øvrige 54 recepter – hvor der ikke foreligger dokumentation for køb – bestridt at have foretaget køb af tabletter. Tiltalte har endvidere i det hele bestridt at have indført og besiddet de indkøbte tabletter med henblik på videreoverdragelse, idet han har forklaret, at de alene var beregnet til hans eget forbrug.

Tiltalte har om sin fremgangsmåde forklaret, at han ringede til en af de tyske læger 1-2 dage, før han skulle hente recepten, således at den var klar, når han ankom til lægen, men at han ikke altid hentede de udstedte recepter. De tyske læger *Vidne7* og *Vidne8* har imidlertid forklaret, at tiltalte har været hos dem 40 henholdsvis 64 gange, og landsretten lægger derfor til grund, at tiltalte i samtlige 104 tilfælde faktisk har fået en recept udleveret. Under hensyn til afstanden fra tiltaltes bopæl til de tyske læger sammenholdt med tiltaltes egen forklaring om, at han kontaktede flere apoteker og mere end én læge for ikke at køre forgæves, finder landsretten det usandsynligt, at tiltalte efter at være kørt til Tyskland og have fået en recept udleveret skulle have valgt ikke også at udnytte denne.

På denne baggrund tiltræder landsretten, at det er bevist, at tiltalte i perioden fra den 1. juli 2017 til den 6. juli 2020 har indført og besiddet i alt 28.600 stk. Oxygesic á 80 mg og 28.000 stk. Oxygesic á 20 mg, og af de grunde, der er anført af byretten, tiltræder landsretten det endvidere som bevist, at dette i det væsentligste er sket med henblik på videreoverdragelse til et større antal personer.

Landsretten tiltræder herefter, at tiltalte er fundet skyldig som sket, idet der dog først i forbindelse med strafudmålingen vil blive taget stilling til, hvorvidt forholdet tillige skal henføres under straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.

Forhold 1b

Tiltalte har erkendt, at han i forbindelse med anholdelsen den 6. juli 2020 var i besiddelse af 10 stk. Targin 10 mg tabletter, hvis virksomme middel – oxycodon – er det samme som i Oxygesic. Under hensyn til, at tiltalte har forklaret, at han selv har haft et misbrug af oxycodon, og at de fundne Targin-tabletter er af en anden type end dem, han indførte fra Tyskland, finder landsretten det ikke bevist, at besiddelsen af disse tabletter er sket med henblik på videreoverdragelse. Tiltalte findes derfor alene skyldig i at have besiddet tabletterne til eget forbrug, og forholdet henføres herefter under lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, stk. 2.

Forhold 2

Landsretten er enig i byrettens resultat og begrundelsen herfor. Landsretten stadfæster derfor, at tiltalte er fundet skyldig som sket.”

Strafudmålingen

Tiltalte er i forhold 1a fundet skyldig i indførsel og besiddelse – i det væsentlige med henblik på videreoverdragelse – af i alt 56.600 tabletter af mærkerne Oxygesic á 80 mg og Oxygesic á 20 mg med et samlet indhold af det virksomme stof oxycodon på i alt 2.848 gram. Tiltalte har indkøbt tabletterne på recept på apoteker i Tyskland.

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at oxycodon må anses for at udgøre et særligt farligt eller skadeligt stof, som er omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt., og at straffastsættelsen bør tage hensyn til, at den samlede mængde oxycodon ved omregning svarer til 1187-2070 gram ren heroin.

Ved fastsættelsen af straf for overtrædelse af straffelovens § 191 lægges der efter praksis særligt vægt på mængden og arten af det omhandlede stof, herunder navnlig dets styrke og farlighed.

Det fremgår af de retskemiske erklæringer, som er underbygget af speciallæge Vidne2s forklaring for landsretten, at oxycodon er et opioid, som anvendes til behandling af stærke smerter, og som ved rekreativ brug af tilstrækkeligt høje doser tillige kan have en euforiserende virkning. Oxycodon kan ved regelmæssig brug forårsage fysisk og psykisk afhængighed, og stoffet kan endvidere have skadelige virkninger på brugerens mentale og fysiske tilstand, herunder i form af bevidsthedssvækkelse og hæmning af svælgreflekser og vejrtrækning, hvilket kan være dødbringende.

Oxycodons virkningsmekanisme og effekt på kroppens funktioner er den samme som andre opioiders, herunder morfin, fentanyl og metadon, som er godkendte lægemidler, og heroin, som er et illegalt rusmiddel, der ikke længere anvendes til smertebehandling på grund af sit høje misbrugspotentiale. Forskellen mellem disse stoffer består navnlig i, hvor store doser der kræves for en tilsvarende smertestillende effekt, ligesom der er forskel på, hvor hurtigt de når den maksimale koncentration i kroppen, idet en hurtigere og højere koncentration kan give en stærkere euforiserende virkning. Det er i den forbindelse Institut for Retsmedicins opfattelse, at oxycodon bedst kan sidestilles med morfin, og at det er mindre oplagt at sammenligne stoffet med heroin.

Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt., finder anvendelse på stoffer, som er særligt farlige eller skadelige. Efter praksis omfatter dette navnlig heroin, kokain, amfetamin og ecstasy, som udgør de traditionelle hårde narkotikaer (se hertil også LFF nr. 94 af 28. februar 1975 og LFF nr. 23 af 3. oktober 1996), og der må ved vurderingen af sådanne stoffers farlighed tillige lægges vægt på, at de oftest optræder som "gadestoffer", hvor renhed og dosering kan variere og være ukendt for brugeren.

På denne baggrund, og da de omhandlede Oxygesictabletter er et godkendt lægemiddel, finder landsretten, at de ikke som rusmiddel kan sammenlignes med heroin, og at det – uanset oxycodons beskrevne mulige skadevirkninger – ikke er godtgjort, at de kan anses for særligt farlige eller skadelige. Sagens forhold 1a er derfor alene omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt., og ikke af stk. 1, 2. pkt.

Det fremgår af de retskemiske erklæringer, at oxycodons smertestillende effekt som lægemiddel regnes for at være ca. 1,5 gange stærkere end morfins, og at undersøgelser tyder på, at oxycodon som rusmiddel giver en bedre rus med færre dårlige effekter end morfin. Landsretten lægger på denne baggrund til grund, at oxycodon må anses for mere egnet til misbrug og derfor farligere end morfin.

På den baggrund, efter det oplyste om salgsværdien af de oxycodontabletter, som tiltalte over en længere periode har indkøbt og indført til landet, og i øvrigt som sagen er oplyst for landsretten, finder fire voterende herefter, at den samlede straf passende kan fastsættes til fængsel i 3 år, mens en voterende finder, at straffen passende kan fastsættes til fængsel i 4 år, og en voterende finder, at straffen passende kan fastsættes til fængsel i 2 år og 6 måneder.

Straffen fastsættes efter stemmeflertallet til fængsel i 3 år, jf. straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt., jf. lov om euforiserende stoffer § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 30, stk. 2, jf. § 3, stk. 2, jf. bilag 1, liste B, nr. 272, lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 30, stk. 1, jf. § 3, stk. 2, jf. bilag 1, liste B, nr. 272, og straffelovens § 119, stk. 1, og § 121, jf. til dels straffelovens § 89.

Med de anførte ændringer stadfæster landsretten dommen.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes med den ændring, at straffen nedsættes til fængsel i 3 år.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.